

ויטמין C במזון עשוי לשפר גם ביצועי אוזים ומולארדים

מהרצאה בכנס ה-27 של הסניף הישראלי של האגודה העולמית למדע העופות, 17.12.89

י. ניר, הפקולטה לחקלאות ברחובות
א. בן-זאב, דיפרס ושות' בע"מ
צפרירה ניצן, מינהל המחקר החקלאי

בשלושה ניסויים הוסף ויטמין C למנת אוזים בחדשי הקיץ החמים. הוא הוסף למנת הפיטום פעם אחת ביום, ברמה של 100 – 120 מ"ג לאוז. התוצאה מובאת בטבלה 1.

טבלה 1. השפעת תוספת ויטמין C לאוזים בזמן הפיטום – על הביצועים.

תוספת ויטמין C	ניסוי 1, 9 שבועות		ניסוי 2, 15 שבועות		ניסוי 3, 16 שבועות	
	עם	בלי	עם	בלי	עם	בלי
מספר אוזים	34	132	73	44	71	29
משקל גוף התחלתי, ק"ג	4.32	4.33	4.01	4.01	4.00	4.00
משקל הגופה ללא דם ונוצות, ק"ג	6.29	6.29	6.08	5.91	5.96	5.79
משקל הכבד, גרמים	613	628	500	470	554	450
שחיטות אונס, %	3	8	3	7	10	14
כבד סוג א', %	93	87	48	47	72	48

בשלושת הניסויים היתה לוויטמין C השפעה חיובית מסוימת. בעיקר על חיות האוזים ועל אחוז הכבדים מסוג א'.

מכיון שוויטמין C נהרס בכיפתות, במידה ניכרת – נערכו שלוש התצפיות המתוארות להלן. ויטמין C הוסף לכופתיות לפני תוספת מים להכנת בצק מהן לפיטום. בתצפיות אלה נמצא יתרון מסוים להוספת הוויטמין – בביצועי המולארדים והאוזים. התוצאות מובאות בטבלה 2.

טבלה 2. השפעת תוספת ויטמין C מוגן (מצופה סיליקה) למנת אוזים או מולארדים שפוטמו במכונה פנימית במזון מורטב – על הביצועים.

תוספת ויטמין C	תצפית 1, מולארדים		תצפית 2, מולארדים		תצפית 3, אוזים	
	עם	בלי	עם	בלי	עם	בלי
מספר בעלי-חיים	143	268	502	640	643	345
משקל הכבד, גרמים	636	590	551	523	746	720
נצילות מזון, ק"ג מזון/ק"ג כבד	25.9	26.3	—	—	—	—
שחיטות אונס, %	2.5	5.0	—	—	—	—
כבד סוג א', %	76	68	64	60	63	60
כבד סוג ב', %	23	25	27	32	31	36
כבד סוג ג', %	1	7	9	8	6	4

1. 250 מ"ג/ק"ג ב-10 ימי פיטום אחרונים.

2. 300 מ"ג/ק"ג במשך הפיטום.

3. 250 מ"ג/ק"ג במשך הפיטום.

סיכום
תוספת ויטמין C לעופות מים בעונת הקיץ – שיפרה את הביצועים. שיפור זה היה קל, אך עקיב. כאשר הוויטמין הוסף לבצק שהוכן מהכופתיות לשם הפיטום – אין חשש מפני הריסתו (ויטמין C נהרס בתהליך הכיפתות, בשיעור הנע בין 30% ל-50%). אם הוויטמין מוסף לבצק – נראה שכמות כדי 150 מ"ג/ק"ג, מספקת.